
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kunnossapito/pohjoinen hankinta
Jesse Kananen
Hallituskatu 3 B
PL 8060
Rovaniemi

Maa-aineslain ja ympäristösuojelulain mukaisten lupahakemusten laadinta Tohmovaaran alueelle

Projekti 312406

Lausunto maa-aineksen oton vaikutuksesta kaivojen kuivumiseen

Tohmovaarassa on luontaisesti ollut kaksi huippua, joiden korkeus on luonnontilaisesti ollut hieman yli 200 m merenpinnasta. Tohmovaaran alueen pääasiallinen pinta ja pohjamaalaji on hiekkamoreeni. Eteläisemmän huipulla maalaji on kalliomaa. Huippujen välissä sijaitsee kapea rahkaturvealue, jonka pohjoisosassa pieni Vaaralampi. Tohmovaaran alueella ei ole vedenoton kannalta merkittävää pohjavesialuetta. Eteläisemmästä huipusta on louhittu kivimateriaalia vuonna 2009 tehdyn suunnitelman ja 2010 myönnetyn luvan mukaisesti.

Myönnetyn luvan mukainen kiviaineksen ottoalueen pinta-ala on 1,88 ha ja alin louhintasyvyys (N60) +187,00. Tohmovaaran pinta-ala yli 180 m korkeudessa on noin 1,6 km² ja yli 170 m korkeudessa 3,1 km². Louhinta-alueen pinta-ala on näin ollen hieman yli 1 % yli 180 m korkeudella olevasta alueesta. Louhinta-alueen pintamaa ei ole merkittävästi muuttunut luonnontilaisesta hulevesien muodostumisen kannalta.

Maa-aineksen ottoalueella vettä joudutaan edelleen pumppaamaan vuonna 2014 ja välittömästi alueen pohjoispuolella oleva Vaaralampi ei ole kuivunut. Tästä voidaan päätellä, että alueen ympäristössä pohjaveden pinta on hyvin lähellä maanpintaa.

Hulevesien muodostumisen vähäiseen muutokseen ja pohjaveden pinnantason säilymiseen Tohmovaaran huippujen välisellä alueella perustuen kiviaineksen otto ei ole vaikuttanut kaivojen kuivumiseen Lehtolantiellä.

Ilmatieteenlaitoksen vuositilastojen mukaan vuodet 2013 ja 2014 ovat olleet Kemijärven alueella huomattavasti kuivempia (sadanta noin 90 % vertailukaudesta 1981-2010) ja lämpimämpi (1-1,5 °C) kuin keskimääräisesti. Vähäinen sadanta sekä lämpimämpi ilma alentavat pohjaveden korkeuksia. Näillä on todennäköisesti ollut suurin vaikutus vuosina 2013-2014 havaittuun kaivojen kuivumiseen.

Simo Tammela
Vesistö- ja hulevesiasiantuntija
Vesihuolto ja hulevedet